

TÜRKİYE’NİN İKTİSADİ GELİŞİMİ

1923-30: ULUS-DEVLET İNŞASI

ULUSAL EKONOMİ YARATMA

**İZMİR İKTİSAT KONGRESİ
(17 ŞUBAT-4 MART 1923)**

1930-38: DEVLETÇİLİK

1938-45: DEVLETÇİLİĞİN DURAKLAMA DÖNEMİ

1946-50: DEVLETÇİLİĞİN GERİLEME DÖNEMİ

1950-60: DP DÖNEMİ

İTHAL İKAMECİLİK

1958 İSTİKRAR KARARLARI

1960-70: MODERNLEŞME KURAMI

**GERİ KALMIŞ ÜLKE, BAĞIMLILIK
SÖYLEMLERİ**

“VAZİFE-İ TEMDİN”

1974-80: PETROL KRİZİ+ RESESYON

**1980- : 24 OCAK KARARLARI
DÜNYAYLA BÜTÜNLEŞME**

NEO-LİBERALİZM (THATCHER+REAGAN+ÖZAL)

KÜRESELLEŞME SÖYLEMİ

Batı'nın altyapısıyla (Kapitalizm) ve üstyapısıyla (Rasyonalizm, Demokrasi, İnsan Hakları vs.) tüm dünyaya yayılması.

Ana amaç: Pazarın genişlemesi.

Klasik Sosyal Demokrasi

Yeni Liberalizm

Toplumsal ve ekonomik Yaşama katılan devlet	Küçülen devlet
Keynezyen idare	Güçlü ekonomik bireyselcilik
Piyasaların kısıtlı rolü	Piyasaların güçlü rolü
Güçlü eşitlikçilik	Eşitsizliğin kabulü
Sosyal devlet	Cezalandırıcı devlet
Doğrusal modernleşme	Doğrusal modernleşme
Uluslararasıılık	Uluslararası düzenin gerçekçi teorisi
2 kutuplu dünyaya ait olma	Hegemonik dünyada yer bulma

Bu dönemin özellikleri:

1. Neo-liberalizm, devlet ile piyasa arasındaki ikilemi reddederek yerine zorunluluk ve özgürlük arasındaki ikilemi koyar ve zorlayıcı olmayan bir refah sistemi içinde piyasanın yanında her türlü gönüllü örgütlenmenin ağırlık kazanması gerektiğini ileri sürer.

- 2. Neo-liberalizm, devletin piyasada fırsatlar yaratmak ve kişilerin, özellikle toplumun en yoksul üyelerinin durumlarını düzeltmek için daha aktif bir rol oynamasını ileri sürmektedir.**
- 3. Klasik liberallerden farklı olarak, neo-liberaller kişilerin topluma doğal bazı haklarla girdiklerini kabul etmemektedir. Özel mülkiyeti, kişisel hürriyeti ve açık piyasaları en geniş kitleler için en büyük faydayı sağladıkları için savunmaktadır.**
- 4. Neo-liberal kurumlar, “yapısal uyum” ve “istikrar” adı altında bir takım politikaları hayata geçirmeye başlamışlardır.**
- 5. Neo-liberal kurumlar verdikleri krediler karşılığında “yapısal uyum” ve “istikrar” programları ile yerel sanayi, banka ve finansal hizmetler üzerindeki yabancı sermayeye yönelik yaptırımların kaldırılmasını, uluslar arası rekabete uygun olarak ücretlerin azaltılmasını, devletin sağlık, eğitim ve refaha dönük harcamalarını kısmasını ve kamu işletmelerinin özelleştirilmesini sağlamaya çalışmışlardır.**
- 6. Refahtan istihdama geçiş diye anılan dönüşüm, vatandaşların tümünün belirli haklara insan-vatandaş olarak ve kolektif olarak sahip olduğu refah devletinden, (welfare) belirli insanların sosyal koruma haklarından yararlanabilmeleri için belirli çalışma programlarında çalışmaya zorlandıkları bir tür “zorunlu çalışma rejimi” ya da “zorunlu istihdam devleti” (workfare) rejimine geçişi ifade eder.**

Politika bazında;

-Ulus-devlet yerini ulus üstü kurumlara bıraktı. (IMF, DB, DTÖ)

- Bölgesel anlaşmalar yoğunluk kazandı. (NAFTA, AET)**
- Ulusallıktan farklı olarak yerellik önem kazandı.**
- Sivil toplum önem kazandı.**